

virtuoos in onderwijs

Uitvoering LAT/CAP traject - Het ABC

Bouwien Westerhuis
Onderwijsadviseur Het ABC

07-10-2025

Inhoudsopgave

- **Wat is het LAT-CAP traject?**
- **Stap 1. Adaptief toetsen**
 - Wanneer terug toetsen?
- **Stap 2. Inlezen in ELK (leerlingen + toetsresultaten koppelen)**
- **Stap 3. CAP (capaciteiten/intelligentieonderzoek)**
 - CAP Ja of Nee?
 - Soorten CAP (ADIT, WISC, SON)
 - Toestemmingsformulieren
 - Uitleg ADIT
- **Stap 4. Advies door school**
- **Contactgegevens**

Zie het stappenplan op onze website voor meer informatie.

Hierop staan óók alle informatiebrieven voor ouders die jullie als school kunnen gebruiken.

↓ **Stappen Kernprocedure**

- **Stap 0. Wijzigingen**
- **Stap 1. Adaptief toetsen**
- **Stap 2. Resultaten per leerling inlezen in ELK**
- **Stap 3. CAP**
- **Stap 4. School geeft advies**

Wat is het LAT/CAP traject?

De Kernprocedure is in Amsterdam de naam voor de het overstaptraject van de groep 8 naar het VO. Het LAT/CAP traject is een specifiek traject waarbij, middels aanvullende toetsen en/of onderzoeken, wordt gekeken of leerlingen mogelijk in aanmerking komen voor praktijkonderwijs (PRO) of om te kijken welk onderwijsniveau het best passend is voor een leerling.

- Hierbij gaat het om leerlingen met doorstroomperspectief Praktijkonderwijs, VSO, VMBO een tussenvoorziening of de Kopklas / ISK.
- Er wordt allereerst gekeken naar de leerresultaten op de vakgebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Op basis van deze resultaten wordt besloten of de leerling in aanmerking komt voor capaciteitenonderzoek (ook wel: intelligentietest of CAP). CAP kan verplicht zijn óf optioneel. Hierover later meer.
- Het ABC neemt de CAP onderzoeken af in de periode september t/m december.

1. **Adaptief toetsen:** Leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor leerwegondersteuning binnen vmbo/PRO/KOPKLAS/ISK/TUSSENVOORZIENING worden eind groep 7 (óf begin groep 8) adaptief getoetst > **Zie hiervoor de Handleiding adaptief toetsen**
2. **Inlezen in ELK (www.elkadam.nl) :** School leest leerlingen en toetsresultaten in én vinkt aan welke leerlingen **wel/niet in aanmerking komen voor CAP via ABC** (intelligentieonderzoek). School geeft het aantal leerlingen door via de mail naar kernprocedure@hetabc.nl
> **Zie hiervoor de handleiding Beoordelen adaptieve toetsen**
> Ouders ondertekenen toestemmingsformulier (bijv. tijdens het kennismakingsgesprek)
3. **CAP:** Het ABC controleert de toetsresultaten in ELK en nodigt leerlingen uit die in aanmerking komen voor CAP (intelligentieonderzoek).
4. **Advies door school**

1. Adaptief toetsen

Tijdens het E7 moment óf in september worden de leerlingen met doorstroomperspectief praktijk, VSO, VMBO, tussenvoorziening of Kopklas/ISK adaptief getoetst op de vakken begrijpend lezen, spelling én rekenen.

Er is hiervoor **geen toestemming van ouders nodig**. Wel wordt geadviseerd ouders hierover te informeren. → zie hetabc.nl/kernprocedure voor een informatiebrief voor ouders.

Oók tijdens het B8 moment dienen deze leerlingen weer adaptief getoetst te worden.

Welke toetsen? Zie de meest recente Staatscourant

o.a... BOOM, CITO LIB, IEP LVS, DIAtoetsen en Drempeltoets.

Let op! **Al deze toetsen zijn onvoldoende adaptief**, ze pakken vaak terug naar lesstof van een (half) jaar ervoor en een (half)jaar erna. Dus alsnog op toetsen gebruiken passend bij niveau/DLE van de leerling (vb M5, E6, etc).

Adaptief toetsen (wanneer terug toetsen)

Scholen kijken deze toetsen zelf na en zorgen er zelf voor dat de resultaten in ELK komen te staan (via ParnasSys). Het ABC controleert in ELK of de behaalde DLE niet te laag is. Mocht er nog actie nodig zijn vanuit jullie kant (vb afnemen lagere toets), dan zetten wij een notitie bij de desbetreffende leerling. Houd dit dus in de gaten.

	Toets en toetsversie *	Toetsdatum *	RS / VS	Cito nlv	DL *	DLE *	LA	LR
T.Lezen	CITO DMT E7 Kaart 1+2+3	17-06-2025	220	V	50	33	34%	66%
B.Lezen	Begrijpend Lezen Leerling in beeld - E7-Lib	09-06-2025	175	V	50	36	28%	72%
Spelling	Taalverzorging Leerling in beeld Spelling niet-werkwoorden - E7-Lib	06-06-2025	316	V	50	34	32%	68%
Inz.Rek	Rekenen-Wiskunde Leerling in beeld - E7-Lib	09-06-2025	261	III	50	51	-2%	102%

2. Inlezen in ELK (Elektronisch Loket Kernprocedure)

Augustus/september 2025

- School leest eerst éénmalig de nieuwe leerlingen in, in ELK Overstapjaar 2026 (**Elektronisch Loket Kernprocedure**) OSO.
- School vinkt aan doorstroomperspectief vmbo of pró (geldt ook voor VSO) en geeft aan en dat de leerling adaptief getoetst wordt. Hierdoor wordt de leerling zichtbaar voor Het ABC in ELK.
- School leest daarna resultaten (van het adaptief toetsen) in. Stem intern af wie dit gaat oppakken en wanneer.

Kijk voor het proces van inlezen van de leerlingen en overige informatie op > elkadam.info

Mocht u er op deze pagina niet uitkomen, mail dan naar helpdesk@elkadam.nl. Het ABC is geen beheerder van het ELK en kan dus niet helpen met technische vragen.

Is er een doorstroomperspectief gesprek gevoerd met de leerling en ouder(s)?

☐ Ja

Kies voor vmbo in plaats van vmbo-t t/m vwo als de leerling ook adaptief getoetst moet worden in kader van de Amsterdamse Kernprocedure.

Doorstroomperspectief

vmbo

Kies doorstroomperspectief

praktijkonderwijs

vmbo

kopklas

Leerlingen Kopklas/ISK

Oki-doc - testleerling doorstroomperspectief

Leerling Advies en setting Toetsresultaten **Adaptief toetsen** Onderwijsbehoeften Ondersteuning Bijlagen Overzicht

doorstroomperspectief, testleerling

Opslaan

Adaptief toetsen

Wordt de leerling adaptief getoetst in het kader van de Amsterdamse Kernprocedure? Let op: Dit is nodig voor alle leerlingen met doorstroomperspectief VSO, Pro, vmbo-basis, vmbo-basis/kader of vmbo-kader. *

- ☐ Nee
- ☐ Ja, leerling gaat (mogelijk) naar vmbo
- ☐ Ja, leerling gaat (mogelijk) naar praktijkonderwijs of VSO
- ☐ Ja, leerling gaat naar ISK of Kopklas

Door bij een van bovenstaande opties 'ja' aan te vinken worden leerlingen zichtbaar voor ons als ABC

3. CAP ja of nee?

1. CAP verplicht voor:

- Leerlingen met het doorstroomperspectief praktijkonderwijs.
- Leerlingen met leerachterstanden die zouden kunnen aansluiten bij praktijkonderwijs (een achterstand van 50% of meer op een van de inzichtelijke domeinen: begrijpend lezen of rekenen, in combinatie met een achterstand van 50% of meer op een van de andere domeinen).

2. CAP is optioneel voor:

- Leerlingen met een doorstroomperspectief vmbo en met leerachterstanden op begrijpend lezen EN rekenen tussen de 25% en 50%. Het kan zijn dat de leerling hiernaast ook nog een achterstand op technisch lezen en/of spelling heeft.
- Leerlingen met een doorstroomperspectief vmbo en met leerachterstanden op begrijpend lezen OF rekenen tussen de 25% en 50% EN die daarbij een achterstand hebben voor spelling en/of technisch lezen tussen de 25% en 50%.

Bij deze leerlingen dient zorgvuldig afgewogen te worden of het afnemen van CAP van toegevoegde waarde is. Een CAP kan bijvoorbeeld nuttig zijn wanneer recent gemeten leerachterstanden een heel ander beeld geven dan je van de leerling gewend bent en je daardoor niet weet welk schooladvies passend is. Of wanneer de leerresultaten de afgelopen jaren dermate fluctueerden, dat je op basis van die resultaten moeilijk tot een eenduidig schooladvies komt voor praktijkonderwijs of vmbo-niveau.

Soorten CAP (intelligentieonderzoek)

1. CAP door Het ABC (september-december)
 - ADIT (groepsgewijs)
 - WISC V (bij uitzondering, vb dyslexie)
 - SON (non verbaal, bij leerlingen met TOS of ex-NK)→ zie hetabc.nl/kernprocedure voor een informatiebrief voor ouders.
2. óf CAP door school: uploaden door school zelf (onderzoeken ná aug 2024, want moet geldig zijn bij start op VO)
Let op! Onderzoeken door eigen orthopedagoog of derde instantie zelf uploaden in ELK en wel/niet PRO beslissing zelf maken

Toestemmingsformulieren

- **Ouders geven toestemming middels een formulier**
> Kies het passende toestemmingsformulier en download uit ELK
- **AVG: Indien beide ouders gezag hebben over het kind, dienen beide ouders te ondertekenen** Toestemming is nodig van de ouders die met het ouderlijk gezag zijn belast. *Indien ouders getrouwd zijn en beide op het zelfde adres wonen mag je er vanuit gaan dat de toestemming besproken is* (zo wordt dit verwoord in de wet). In alle andere gevallen moeten beide ouders (mits beiden gezag hebben) hun toestemming verlenen.
- School is verplicht te achterhalen wie het ouderlijk gezag hebben en wie er dus moeten ondertekenen, let hier op! Bij twijfel is de school verplicht dat na te gaan in het [Centraal Gezagsregister](#).
- **Scan de ondertekende formulieren en upload deze per leerling in ELK**

Uitleg ADIT

- Digitaal (computers/laptops/tablets)
- Adaptief: vragen passen zich aan, dus leerling heeft het gevoel dat hij/zij het goed heeft gedaan (succeservaringen)
- Heel gestructureerd, dit heeft een positief effect op angstig/weinig gestructureerd werkende leerlingen
- Ongeveer 10 à 15 leerlingen per afname
- De afname duurt zo'n 1,5 uur

Scoreprofiel ADIT

Leerling: Brad Pitt
Geboortedatum: 07-09-2002
Klas: 8
Atnamedatum: 21-01-2015

School: A-VISION voorbereidingschool
Plaats: Apeldoorn
Code: 19AZ113

Wat is een adaptieve test?

Dit scoreblad bevat de resultaten van de leerling op de ADIT; een adaptieve intelligentietest voor groep 8. Bij een adaptieve test past de testinhoud zich zoveel mogelijk aan het niveau van de leerling aan. Hierdoor wordt de leerling niet onnodig geconfronteerd met te moeilijke of te moeilijke opgaven.

De subtests van de ADIT

De ADIT bestaat uit non-verbale en verbale subtests. De balken hieronder geven weer hoe de resultaten van de leerling zich tot elkaar verhouden.

Non-verbale subtests

Hoofdbewerkingen
Kubussen
Reeksen
Viakken

Verbale subtests

Woorden passen
Woordbetekenissen
Woordexclusie

Non-verbale intelligentiescore

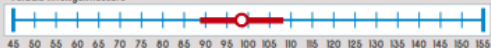

Intelligentiescore

88

90% betrouwbaarheidsinterval
81 - 94

Verbale intelligentiescore

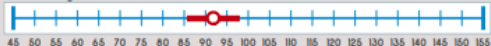

Intelligentiescore

99

90% betrouwbaarheidsinterval
89 - 108

Totale intelligentiescore

Intelligentiescore

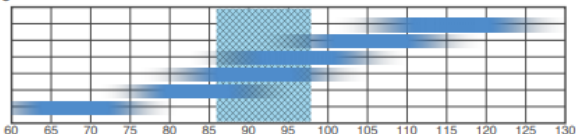
92

90% betrouwbaarheidsinterval
86 - 98

Verschil verbaal non-verbaal: niet significant

Advisering VO

VWO
HAVO
VMBO-TL
VMBO-KBL
VMBO-BBL
PRO

Advies: VMBO-KBL of VMBO-TL

- Informatiebrief ADIT zie www.hetabc.nl/kernprocedure
- Meer informatie ADIT zie www.a-vision.nu/diagnostiek-advies/adit/informatie/
- Let op! De balken geven alleen de verhouding aan binnen het profiel van de leerling (sterke/zwakke kanten). Leerlingen kunnen hierop niet vergeleken worden.
- Het ABC levert verslag bij het profiel incl. observaties/uitleg

4. Advies

School geeft een best passend advies op basis van alle verzamelde gegevens en maakt het Oki-doc gereed.

Let op! Indien ouders afzien van CAP onderzoek kan school er toch voor kiezen praktijkonderwijs te adviseren.

Als ouders het CAP verslag niet met het VO willen delen, dienen jullie deze vóór het openstellen van het Oki-doc te verwijderen.

Contactgegevens

- **ELK** (inlezen/overzetten leerlingen, invoeren toetsresultaten)
Kijk op www.elkadam.info/handleiding voor handleidingen en contactgegevens van je ELK bestuursbeheerder, óf mail naar helpdesk@elkadam.nl.
- **ABC** uitvoering van de Kernprocedure LAT/CAP
(scoren/invoeren LAT / afname CAP door het ABC)
Kijk op www.hetabc.nl/kernprocedure of mail naar kernprocedure@hetabc.nl
- Vragen over het VO-advies /OKI-DOC/passend onderwijs? Kijk op www.elkadam.info, www.swvadam.nl óf op www.voschoolkeuze020.nl